

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

1(2)

1999-07-08

231-9741-98

Enligt SÄNDLISTA

Fastställande av skötselplan för naturreservatet Veckholms prästholme, Enköpings kommun

Beslut

Länsstyrelsen fastställer med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken, bifogad skötselplan för naturreservatet Veckholms prästholme i Enköpings kommun.

Detta beslut ska gälla från och med den dag det vinner laga kraft.

Beslutet kan överklagas hos regeringen, Miljödepartementet, se bilaga 1.

Redogörelse för ärendet

Beslut om fredande av naturminnet Veckholms prästholme, i Veckholms socken fattades den 8 juni 1961. Enligt naturvårdslagen (1964:822) och miljöbalken (1998:808) motsvarar fridlysningen förordnande om naturreservat.

Syftet framgår inte helt klart i reservatsbeslutet, men troligen är syftet att skydda öns vegetation, särskilt lövskogsbestånden. Dessutom ska öns naturskönhet bevaras. Naturskönhet kan tolkas så att ön ska vara estetiskt vacker, det vill säga ungefär samma innebörd som bevarande av landskapsbilden.

Motivering

Enligt 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken, ska Länsstyrelsen fastställa en skötselplan för varje naturreservat. Eftersom Veckholms prästholme saknade en sådan plan utarbetade Länsstyrelsen ett underlag till skötselplan för reservatet 1981. Under 1998-99 återupptogs och slutfördes arbetet med att fastställa skötselplanen, efter remissbehandling.

Länsstyrelsen Uppsala län

POSTADRESS: 751 86 UPPSALA BESÖKSADRESS: HAMNESPLANADEN 3

TELEFON: 018 - 19 50 00 TELEFAX: 018 -19 52 01 E-POST: lansstyrelsen@c.lst.se

POSTGIRO 3 51 73-4 / 6 88 03-6 ORGANISATIONSNUMMER: 202100-2254 (VAT SE202100225401)

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

BESLUT

1999-07-08

2(2)

231-9741-98

I den slutliga handläggningen av ärendet har deltagit enhetschef Lena Haraldson beslutande, tf länsexpert naturvård Lars Hjelm och Gillis Aronsson föredragande.

Lena Haraldson

Gillis Aronsson

Bilaga:

1. Hur man överklagar

SÄNDLISTA

Stiftsamfälligheten i Uppsala Stift, Box 1314, 751 43 Uppsala (DK)

Naturvårdsverket, (DK)

Riksantikvarieämbetet (DK)

För kännedom

Enköpings kommun,

Växtbiologiska institutionen,

Upplandsstiftelsen,

Naturskyddsföreningen i Uppsala län, 741 31 Knivsta

Naturskyddsföreningen i Enköping.

Upplands Ornitologiska förening, 740 20 Vänge Entomologiska föreningen i

Uppland, c/o Entomologiska avd. Box 561, 751 22 Uppsala

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

1(8)

1999-07-08

231-9741-98

Skötselplan för naturreservatet

Veckholms prästholme

Enköpings kommun

Fastställd av Länsstyrelsen den 8 juli 1999

Länsstyrelsen Uppsala län

POSTADRESS: 751 86 UPPSALA BESÖKSADRESS: HAMNESPLANADEN 3

TELEFON: 018 - 19 50 00 TELEFAX: 018 -19 52 01 E-POST: lansstyrelsen@c.lst.se

POSTGIRO 3 51 73-4 / 6 88 03-6 ORGANISATIONSNUMMER: 202100-2254 (VAT SE202100225401)

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

SKÖTSELPLAN

2(8)

VECKHOLMS PRÄSTHOLME

1999-07-08

231-9741-98

FÖRORD

Föreliggande skötselplan har upprättats år 1998-99 av Länsstyrelsen i Uppsala län och fastställts efter remissbehandling under 1999.

Skötselplanen avser främst att ge förvaltaren anvisningar om bevarande av reservatets värden. Planens mål och riktlinjer är långsiktiga medan åtgärdsförslagen avser en kortare period. Skötselplanen kan således med bevarat syfte och mål kontinuerligt justeras vid behov. Förslag till ändring av planen skall underställas Länsstyrelsen för godkännande och fastställelse.

BESKRIVNING AV NATURRESERVATET

Administrativa data

Naturreservatets benämning:	Veckholms prästholme
Objektsnummer:	03-02-014
Kommun:	Enköping
Församling:	Veckholm
Fastighet:	Veckholm 1:1
Markägare:	Stiftsamfälligheten i Uppsala Stift
Lägesbeskrivning:	Reservatet är beläget mellan Selaön och Adelsön, i Prästfjärden i Mälaren. Läget framgår av bifogad karta, se bilaga 1.
Koordinat i rikets system:	x=6588300 y=1590600
Beteckning enligt Natura 2000:	SE0210083
Koordinat enligt naturvårdsregistret:	10 H 7I 32 05
Topografisk karta:	10 H Strängnäs NO
Ekonomisk karta:	107 78 Tofta
Area:	Totalt: 29,6 hektar
Markslag och naturtyp:	Gammal ädellövskog ca. 14 ha Gammal blandskog ca 5 ha Gammal barrskog ca 5 ha Gammal alskog ca 3 ha Gammal hällmarkstallskog ca 2 ha Klipphällar ca 1 ha

VECKHOLMS PRÄSTHOLME

1999-07-08

231-9741-98

Prioriterade arter: *Pandion haliaetus* - fiskgjuse
Dendrocopos minor - mindre hackspett
Succinea oblonga - gråskalig bärnstenssnäcka
Saperda perforata - grön aspvedbock
Lathyrus niger - vippärt
Arthonia byssacea - ekpricklav
Buellia violaceofusca - violettbrun skivlav

Naturförhållanden

Reservatet utgörs av tre öar i länets sydligaste del. Huvudön, Prästholmen, är en småkuperad ön med äldre löv- och barrskog samt spridda klipphöllar. De två, intilliggande småholmarna Klockarskär och Spegubben består främst av tät lövblandskog.

Stora delar av öarna täcks av lövskog, där speciellt förekomsten av de ädla lövträden är påtaglig. Prästholmens centrala delar består av en tät lundvegetation med alm, lind och al samt en mycket rik markflora. Örtfloran i lunden är särpräglad då den domineras av flertalet örter som i övriga regionen kan betraktas som mindre vanliga eller sällsynta. Bland övriga vegetationstyper märks hällmarkstallskog samt mer sparsamt granskog av blåbärsristyp. Öns stränder består delvis av klipphöllar.

Området har i länets naturvårdsprogram (1987) bedömts vara ett klass I-objekt (högsta naturvärde). Reservatet är av riksintresse för naturvården (N42, Veckholms prästholme) samt ingår i ett större område av riksintresse för friluftslivet, (F2, Mälaren).

Djur-, växt- och svampliv

Under 1981 inventerades kärlväxtfloran i reservatet (Dovlén & Käärik 1983). Bland intressanta lundarter kan nämnas trolldruva *Actaea spicata*, desmeknopp *Adoxa moschatellina*, smånunneört *Corydalis intermedia*, lundbräsma *Cardamine impatiens*, tandrot *Dentaria bulbifera*, granbräken *Dryopteris cristata* och vippärt *Lathyrus niger*. På mer öppna partier och höllar växte bl a kattfot *Antennaria dioica*, gaffelbräken *Asplenium septentrionale* och hällebräken *Woodsia ilvensis*.

Den täta ädellövskogen hyser ett rikt fågelliv och en rik molluskfauna samt har förutsättningar för en intressant insektsfauna. Bland skyddsvärda arter kan nämnas storskrake, fiskgjuse, mindre hackspett, göktyta, gråskalig bärnstenssnäcka *Succinea oblonga* och grön aspvedbock *Saperda perforata*. Av däggdjur märks främst grävling.

Kryptogamer har inte studerats närmare inom reservatet, men några sällsynta arter är dock funna på Prästholmen under 1990-talet, t ex ekpricklav *Arthonia byssacea*, violettbrun skivlav *Buellia violaceofusca*, skuggorangelav *Caloplaca lucifuga*, blekticka *Pachykytospora tuberculosa* och talticka *Phellinus pini*.

Historisk och nuvarande markanvändning

Prästholmen har veterligen haft åtminstone en invånare. Det var en fiskare som i slutet av 1800-talet och i början av 1900-talet bodde i en primitiv bostad på ön. Spåren av bostaden finns fortfarande kvar vid Köksvikens strandkant.

Ön fridlystes internt redan år 1936, men det var först 25 år senare som den blev skyddad enligt lag som naturminne.

1971-72 avverkades gran i centrala delen av Prästholmen för att gynna lövträden.

Besöksfrekvensen är svår att uppskatta men troligen lägger ganska många till i Köksviken under sommarhalvåret. Slitaget är dock förhållandevis litet.

Jakt får bedrivas inom området. Jakten är inte reglerad i reservatsbeslutet.

Intressen för allmänheten

Reservatet har ett relativt exponerat läge i Prästfjärden och kan endast nås med båt. Vid Prästholmen finns några naturhamnar. Vikarna är emellertid inte användbara för större och djupgående båtar då vattenområdet närmast stränderna är relativt grunt.

Runt ön finns flera klipphöllar som i de flesta fall utgör lämpliga badplatser. Dessutom finns en liten sandstrand längst in i Köksviken. Framkomligheten är relativt god längs de stigar som följer Prästholmens stränder.

Tältning och eldning är förbjudet.

Informationstavlor finns i reservatet och en sopmaja finns vid Köksviken. För övrigt förekommer inga speciella anordningar.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

SKÖTSELPLAN

6(8)

VECKHOLMS PRÄSTHOLME

1999-07-08

231-9741-98

Referenser

- Dovlén, S. & Käärik, A., 1983: Naturreservatet Veckholms prästhofme, i Enköpings kommun. Naturinventering som underlag för skötselplanering. Medd. från planeringsavdelningen 1983 nr 9.
- Länsstyrelsen i Uppsala län, 1987: Naturvårdsprogram för Uppsala län. 1. Värdefulla områden för naturvård och rörligt friluftsliv (objekt 81: 184). Medd. från planeringsavdelningen 1987 nr 2.
- Länsstyrelsen i Uppsala län, 1994: Ekologiskt känsliga områden i Uppsala län (del av objekt 506). Meddelandeserien 1994 nr 13.
- Opubl. uppgifter från Gillis Aronsson och Henrik Waldén.

MÅL OCH FÖRESKRIFTER FÖR SKÖTSELOMRÅDEN

Övergripande mål

Det övergripande målet för reservatets skötsel är att skydda och bevara öns vegetation, speciellt ädellövskogen.

Beskrivning, skötselmål och föreskrifter för skötsel

Skötselområde A 29,6 ha (hela reservatet)

Beskrivning: Tre är huvudsakligen bestående av löv- och blandskog. Men på vissa platser finns även barrskog, t ex hällmarkstallskog.

Kvalitetsmål: Mycket gammal löv-, bland- och barrskog.

Åtgärder: Skogen får i princip utvecklas fritt med undantag för vissa åtgärder som gynnar lövträden. Bland annat bör man gynna och förlänga livet på ett tiotal grova ekar, genom att såga ned enstaka träd som växt upp i kronorna och påtagligt konkurrerar med ekarna. Träden fälls och lämnas på platsen.

Kraftiga granuppslag i lövskogen ska, enligt beslutet, tas bort. Detta gjordes senast 1971-72.

En glänta vid den förutvarande boplatsen och de mest använda stigarna bör hållas öppna.

Torrträd och vindfällerna ska lämnas orörda.

Två sjömärken ska hållas synliga.

Faunavård - jakt

Jakt får bedrivas i enlighet med gällande lagstiftning.

FRILUFTSLIV OCH TURISM

Övergripande mål

Friluftsliv är inte ett prioriterat syfte med reservatet men besökare ska få service i form av information.

Information och anläggningar

Informationstavlor ska vara uppsatta i reservatet. Äldre, slitna tavlor ska kontinuerligt bytas ut.

DOKUMENTATION OCH UPPFÖLJNING

Länsstyrelsen bör dokumentera förändringar inom reservatet. Dokumentationen bör helst ske både med anteckningar och foton. Det är särskilt viktigt med fotografering före och efter en eventuell skötselåtgärd.

SAMMANFATTNING AV SKÖTSELÅTGÄRDER

Prioritet 1

Gynna grova ekar genom plockhuggning.....	ca 2 dagsverken
Underhåll och byte av äldre, slitna tavlor.....	kontinuerligt

Prioritet 2

Gynna lövträd genom röjning av gran.....	vid behov
Röjning vid f d boplatsen.....	vid behov
Underhåll av stigarna.....	vid behov

BILAGOR

1. Översiktskarta, skala 1: 50 000
2. Reservatskarta, skala 1: 10 000

BILAGA 1

Tillhör Länsstyrelsens i Uppsala län
skötselplan
1999-07-08

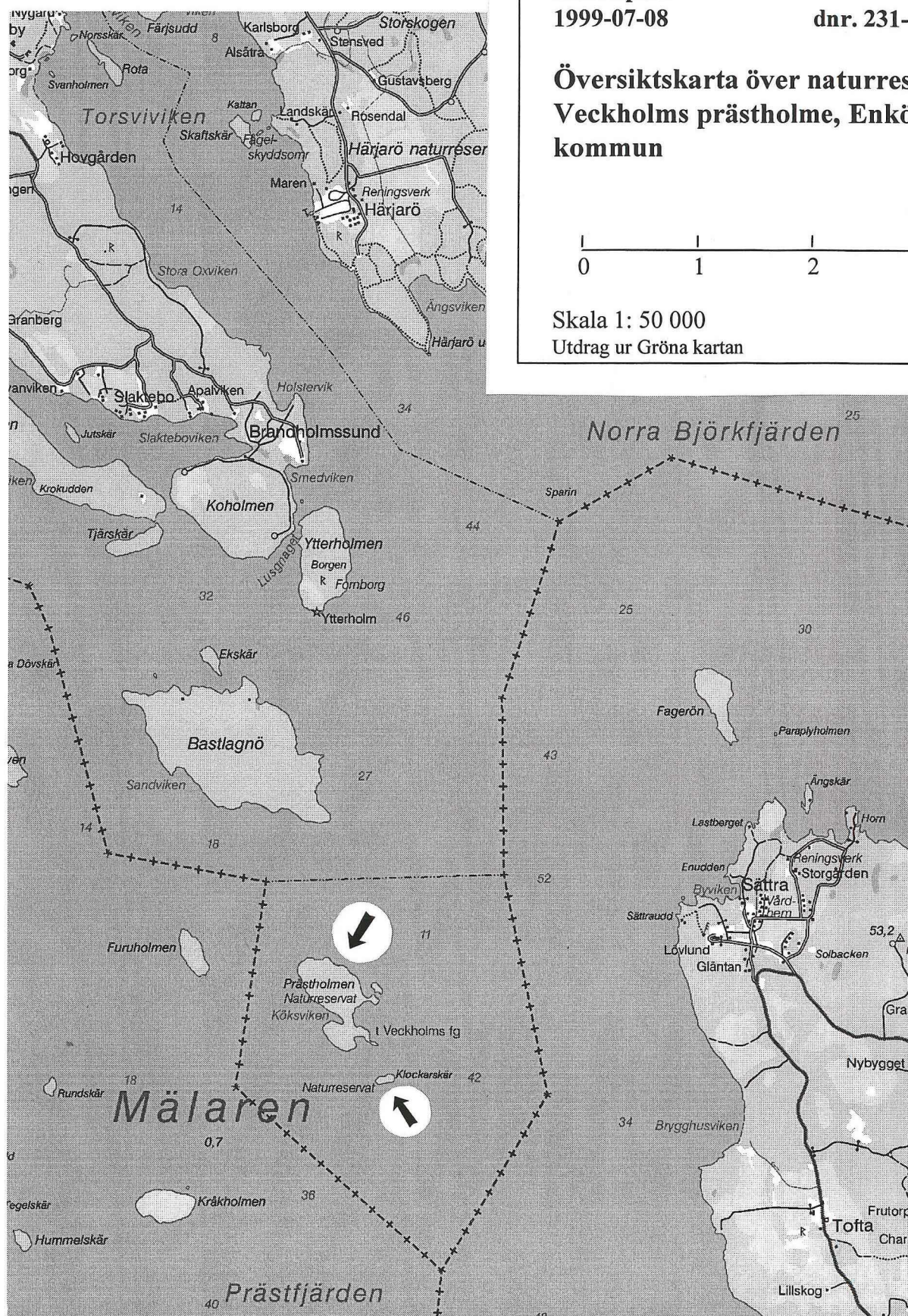
dnr. 231-9741-98

Översiktskarta över naturreservatet Veckholms prästholme, Enköpings kommun

0 1 2 3 km

Skala 1: 50 000

Utdrag ur Gröna kartan

©Lantmäteriverket, Gävle

Tillhör Länsstyrelsens i Uppsala län
skötselplan
1999-07-08

dnr. 231-9741-98

**Reservatskarta över Veckholms
Prästholme, Enköpings kommun**

0 100 200 300 400 500 600 m

Skala 1: 10 000

Utdrag ur ekonomisk karta 107 78

